

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ

**КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА «КИЇВСЬКА
МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ ТАНЦЮ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»
(КМАТ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ)**

УХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради
Коледжу хореографічного мистецтва
«КМАТ імені Сержа Лифаря»

Протокол № 5 від 30.06.2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу хореографічного
мистецтва «КМАТ імені Сержа
Лифаря»

Вячеслав КОЛОМІЄЦЬ

30 червня 2025 року

**ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ
МИСТЕЦТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ В УСТАНОВАХ МИСТЕЦТВА**

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітнього компонента підготовки бакалавра
III курс

галузі знань **02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО**
спеціальності **024 ХОРЕОГРАФІЯ**

Київ – 2025

Обговорено та рекомендовано до використання у освітньому процесі на засіданні кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін (протокол № 7 від 30.06.2025 р.).

Обговорено та рекомендовано до використання у освітньому процесі на засіданні Навчально-методичної ради КМАТ імені Сержа Лифаря (протокол № 3 від 27.06.2025 р.).

Укладачі: Лягущенко А.Г., кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря.

Громадський Р.А., старший викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря.

Викладачі: Лягущенко А.Г., кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря.

Громадський Р.А., старший викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін КМАТ імені Сержа Лифаря.

Основи менеджменту виконавських мистецтв та організація й управління персоналом в установах мистецтва. Робоча програма освітнього компонента підготовки бакалавра. / Уклад.: Лягущенко А.Г., Громадський Р.А. – Київ, КМАТ імені Сержа Лифаря, 2025 р. – 47 с.

© КМАТ імені Сержа Лифаря, 2025

ЗМІСТ

1. Опис освітнього компонента	4
2. Мета та завдання освітнього компонента	5
3. Програма освітнього компонента	9
4. Структура освітнього компонента	26
5. Методичні рекомендації для самостійної роботи	27
6. Завдання та матеріал для самостійної роботи здобувачів освіти	28
7. Рекомендована література	41
8. Методи та форми навчання	43
9. Форми підсумкового контролю успішності навчання. Екзаменаційні білети	44
10. Засоби діагностики успішності навчання та критерії оцінювання результатів навчання	45

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 024 Хореографія	Нормативна
		Денна форма навчання
		Рік підготовки
		3-й
		Семестр
VI семестр		
Загальна кількість годин – 60	Перший (бакалаврський) рівень	Лекції
		34
		Практичні
		-
		Семінарські
		2
		Самостійна робота
		24
		Індивідуальні заняття
		-
Вид контролю: екзамен: VI семестр		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 60% / 40%.

2. Мета та завдання освітнього компонента

Мета: ознайомлення з основами менеджменту виконавських мистецтв; детальний розгляд основних організаційно-правових форм театру, як базового виконавського мистецтва; вивчення процесу розвитку театрального менеджменту в суспільно-політичних умовах різних країн; розгляд вітчизняного менеджменту виконавських мистецтв від витоків до сучасності.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є:

- засвоєння теоретичних знань курсу;
- набуття знань про основні тенденції історичного розвитку менеджменту виконавських мистецтв;
- формування здібностей до управлінської діяльності у галузі театрально-хореографічного мистецтва;

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні

знати:

- основи менеджменту виконавських мистецтв;
- основні організаційно-правові форми театру, як базового виконавського мистецтва;
- особливості розвитку театрального менеджменту в суспільно-політичних умовах різних країн;
- діяльність видатних вітчизняних менеджерів у галузі виконавських мистецтв;
- сучасний стан вітчизняного мистецького менеджменту;
- особливості прийняття управлінських рішень у театрально-хореографічному мистецтві;
- основні аспекти роботи сучасних менеджерів у галузі виконавських мистецтв.

вміти:

- працювати творчо і самостійно;
- орієнтуватися у різних організаційно-правових формах театрального мистецтва;
- розрізняти стилі управління різних театральних менеджерів;
- аплікувати знання історичного розвитку менеджменту виконавських мистецтв на сучасність;
- оцінити ситуацію в управлінні вітчизняним театрально-хореографічним мистецтвом;
- аналізувати управлінський процес у виконавських мистецтвах;

- самостійно приймати елементарні менеджерські рішення.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних компетентностей:

ЗК01 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК16. Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

СК17. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання**:

ПР01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.

ПР02. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.

ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

ПР22. Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проєкту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

Таблиця узгодження освітнього компоненту «Основи менеджменту виконавських мистецтв» з визначеними загальними та спеціальними компетентностями і програмними результатами навчання

Тема	ЗК	СК	ПР	Відображення в тематиці
Тема 1. Основні поняття загального менеджменту та менеджменту виконавських мистецтв	ЗК01, ЗК02	СК06, СК07	ПР01, ПР02, ПР12	Формування базового понятійного апарату менеджменту, розуміння специфіки управління у сфері виконавських мистецтв, усвідомлення ціннісних і культурних засад управлінської діяльності.
Тема 2. Театр як базове виконавське мистецтво та протиріччя в системі його адміністративного і художнього керівництва	ЗК01, ЗК02	СК07, СК16, СК17	ПР02, ПР21	Аналіз балансу між художніми та адміністративними функціями, розвиток комунікативних і етичних навичок управління творчим колективом.
Тема 3. Зародження театрального менеджменту в часи античності та середньовіччя	ЗК02	СК06, СК17	ПР02, ПР12	Осмислення історичних витоків театрального менеджменту, формування здатності аналізувати управлінські моделі в культурно-історичному контексті.
Тема 4. Основні організаційно-правові форми виконавських мистецтв	ЗК01	СК17	ПР01, ПР22	Ознайомлення з правовими та організаційними моделями функціонування виконавських мистецтв, розвиток навичок планування та управління ресурсами.
Тема 5. Виникнення основних типів державного театрального менеджменту	ЗК01, ЗК02	СК17	ПР01, ПР02	Аналіз ролі держави у формуванні систем управління виконавськими мистецтвами, розуміння взаємозв'язку культури й суспільного розвитку.
Тема 6. Театральна політика європейських державних утворень XVI – початку XX ст.	ЗК01, ЗК02	СК17	ПР01, ПР12	Критичний аналіз культурної політики європейських країн, виявлення закономірностей розвитку театрального менеджменту.
Тема 7. Розвиток театрального менеджменту США	ЗК01	СК06, СК17	ПР12, ПР22	Вивчення ринкових і продюсерських моделей управління, формування навичок аналізу альтернативних систем менеджменту.
Тема 8. Виникнення та функції професії театрального продюсера	ЗК01	СК06, СК07, СК17	ПР21, ПР22	Усвідомлення ролі продюсера як менеджера мистецького проекту, розвиток навичок комунікації, планування та управління.
Тема 9. Витоки та формування організаційно-правових форм вітчизняних виконавських мистецтв	ЗК01, ЗК02	СК17	ПР02, ПР12	Аналіз національних моделей організації виконавських мистецтв, осмислення культурної спадщини в управлінській практиці.
Тема 10. Український театральний менеджмент у лещатах імперської влади	ЗК01, ЗК02	СК17	ПР01, ПР02	Розуміння впливу політичних чинників на управління культурою, формування громадянської та культурної свідомості.

Тема	ЗК	СК	ПР	Відображення в тематиці
Тема 11. Державний театральний проєкт національних урядів України	ЗК01	СК17	ПР01, ПР22	Аналіз управлінських рішень у сфері культури в умовах державотворення, розвиток навичок стратегічного планування.
Тема 12. Радянський менеджмент виконавських мистецтв в Україні	ЗК01, ЗК02	СК16, СК17	ПР02, ПР12	Критичне осмислення тоталітарної моделі управління мистецтвом, формування етичної позиції фахівця.
Тема 13. Менеджмент виконавських мистецтв між демократією та тоталітаризмом	ЗК01	СК16, СК17	ПР01, ПР21	Порівняння управлінських систем, розвиток толерантності, відповідальності та комунікативної культури в колективі.
Тема 14. Сучасні тенденції світового менеджменту виконавських мистецтв	ЗК02	СК06, СК07	ПР12, ПР22	Ознайомлення з інноваційними управлінськими моделями, застосування сучасних технологій у мистецькому менеджменті.
Тема 15. Стан сучасного вітчизняного менеджменту виконавських мистецтв	ЗК01, ЗК02	СК07, СК17	ПР02, ПР22	Аналіз актуальних проблем і перспектив національної системи управління виконавськими мистецтвами.
Тема 16. Проєктні перспективи культурно-мистецької галузі України	ЗК01, ЗК02	СК06, СК07, СК17	ПР21, ПР22	Формування навичок проєктного менеджменту, стратегічного планування та розвитку мистецьких ініціатив.

Пояснення до таблиці: Таблиця узгодження демонструє логічний і послідовний зв'язок між темами освітнього компоненту «**Основи менеджменту виконавських мистецтв**», загальними компетентностями (ЗК01, ЗК02), спеціальними компетентностями (СК06, СК07, СК16, СК17) та програмними результатами навчання (ПР01, ПР02, ПР12, ПР21, ПР22).

Зміст курсу спрямований на формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про менеджмент як соціокультурний і професійний феномен у сфері виконавських мистецтв. Теми 1–7 забезпечують історико-теоретичне підґрунтя управлінської діяльності, сприяючи усвідомленню ролі культури, держави та суспільства у формуванні моделей театрального менеджменту. Це безпосередньо пов'язано з реалізацією **ЗК01** і **ЗК02**, а також з програмними результатами **ПР01** і **ПР02**.

Теми 8–13 акцентують увагу на професійних ролях, етичних засадах, організаційно-правових і соціальних аспектах управління творчими колективами, що забезпечує реалізацію **СК16** і **СК17**, розвиток комунікативних навичок та відповідального лідерства (**ПР21**).

Завершальні теми 14–16 орієнтовані на сучасні тенденції, інноваційні підходи та проєктну діяльність у культурно-мистецькій галузі, формуючи практичні управлінські навички, здатність планувати ресурси й реалізовувати мистецькі проєкти (**ПР22**) із використанням сучасних технологій (**СК06**).

У сукупності освітній компонент забезпечує професійну готовність здобувачів освіти до ефективної управлінської діяльності у сфері виконавських мистецтв у сучасному соціокультурному середовищі.

3. Програма освітнього компонента

РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ.

Тема 1. Основні поняття загального менеджменту та менеджменту виконавських мистецтв.

Визначення менеджменту. Школи менеджменту: наукове управління (Ф.Тейлор), адміністративне управління (А.Файоль), управління з позиції людських відносин і поведінських наук (М. Фолліт, Е.Мейо, А.Маслоу, Д.Мак-Грегор). Новітні концепції. Поняття: перформативні (виконавські) мистецтва, колективна художня творчість, глядач, публіка, реклама. Принципи академічної доброчесності. Авторські дослідження А.Г.Лягуценка.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Як визначається поняття «менеджмент» у загальній теорії управління?
2. У чому полягають ключові відмінності між загальним менеджментом і менеджментом виконавських мистецтв?
3. Які основні положення характерні для школи наукового управління Ф. Тейлора?
4. Як ідеї школи людських відносин вплинули на управління творчими колективами?
5. Яке значення для менеджменту виконавських мистецтв мають поняття «глядач», «публіка» та «реклама»?

Рекомендована література

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С.125-215.
2. Рудьєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Навчальний посібник / Віталій Рудьєв, Світлана Гуткевич. – Київ: «Центр учбової літератури», 2022. – С. 9-70.
3. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.21-36.
4. Паві П. Словник театру / Патріс Паві. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.

Тема 2. Театр як базове виконавське мистецтво та протиріччя в системі його адміністративного і художнього керівництва.

Взаємовідносини загальної теорії управління та менеджменту виконавських мистецтв. Театр як видове й родове мистецтво та базис сучасних виконавських мистецтв. Складності поєднання адміністративного й творчого керівництва процесом колективної художньої творчості. Унікальність професії театрального менеджера.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Чому театр розглядається як базове виконавське мистецтво в системі перформативних мистецтв?
2. У чому полягає специфіка взаємодії загальної теорії управління та менеджменту виконавських мистецтв?
3. Які основні протиріччя виникають між адміністративним і художнім керівництвом театру?
4. Чому процес колективної художньої творчості ускладнює управлінську діяльність?
5. У чому полягає унікальність професії театрального менеджера порівняно з менеджером інших сфер?

Рекомендована література

- 1.Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С.125-215.
2. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.21-36.
- 3.Паві П. Словник театру / Патріс Паві. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.
- 4.Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. – 495 с.: іл.
- 5.Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
- 6.Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

РОЗДІЛ 2. РОЗМАЇТТЯ Й ЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 3. Зародження театрального менеджменту в часи античності та середньовіччя.

Причини виокремлення виконавської діяльності. Соціально-комунікативна роль театру в Давній Греції. Роль державної влади. Драматург-актор, як перший менеджер. Вплив на управлінські компетенції професіоналізації виконавських мистецтв. Розподіл функцій замовника, виконавця, посередника. Особливості театрального менеджменту середньовіччя.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які соціальні та культурні чинники зумовили виокремлення виконавської діяльності як професійної сфери?
2. У чому полягала соціально-комунікативна роль театру в Давній Греції?
3. Яку управлінську функцію виконував драматург-актор в античному театрі?
4. Як професіоналізація виконавських мистецтв вплинула на формування управлінських компетенцій?
5. Які особливості театрального менеджменту були притаманні середньовічному театру?

Рекомендована література

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.21-36.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральный менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

Тема 4. Основні організаційно-правові форми виконавських мистецтв.

Право власності як базовий принцип існування колективу виконавських мистецтв. Основні організаційно-правові форми театру: колективна, приватна, корпоративна, державна. Оформлення колективної форми у часи еллінізму, приватної у Давньому Римі, корпоративної у середньовіччі, державної на початку Модерної доби.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Чому право власності вважається базовим принципом існування колективу виконавських мистецтв?
2. Які організаційно-правові форми театру сформувалися в різні історичні періоди?
3. У чому полягали особливості колективної організаційної форми театру?
4. Які чинники сприяли виникненню державної організаційно-правової форми театру на початку Модерної доби?
5. Як зміна організаційно-правових форм впливала на управління творчим процесом у театрі?

Рекомендована література

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.21-36.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТЕАТРУ XVI – ПОЧАТКУ XX СТ.

Тема 5. Виникнення основних типів державного театального менеджменту

Роль державної влади у функціонуванні виконавських мистецтв. Особливості формування та ознаки основних типів державного театального

менеджменту – регуляторного та патерналістського. Інструменти державного управління театром – монополія, ліцензування, удержавлення. Цензура як форма впливу на виконавські мистецтва.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Яку роль відігравала державна влада у функціонуванні виконавських мистецтв з початком Модерної доби?
2. У чому полягають відмінності між регуляторним і патерналістським типами державного театрального менеджменту?
3. Які інструменти державного управління театром використовувалися в європейських країнах?
4. Як ліцензування та монополія впливали на розвиток театральної справи?
5. Чому цензура стала одним із ключових механізмів впливу держави на виконавські мистецтва?

Рекомендована література

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.21-36.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

Тема 6. Театральна політика європейських державних утворень XVI-початку XX ст.

Особливості організаційного функціонування виконавських мистецтв в Італії, Іспанії, Англії, Франції на початку Модерної доби. Виникнення управлінських постатей: актор-менеджер, приватний власник-антрепренер, обраний або найманий імпресаріо. Поширення Європою французької організаційно-творчої моделі державного репертуарного театру

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які особливості організаційного функціонування виконавських мистецтв були характерні для Італії, Іспанії, Англії та Франції?
2. Які управлінські постаті сформувалися в європейському театрі Модерної доби?
3. У чому полягала специфіка діяльності актора-менеджера та антрепренера?
4. Чому французька модель державного репертуарного театру набула поширення в Європі?
5. Як театральна політика держав впливала на співвідношення творчої свободи й адміністративного контролю?

Рекомендована література

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.21-36.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ США

Тема 7. Розвиток театрального менеджменту США.

Особливості формування організаційно-творчої моделі театру США, базованої на англійських регуляторних принципах. Провідна постать актора-менеджера в управлінні колективами виконавських мистецтв. Доля репертуарного театру. Роль держави у функціонуванні виконавських мистецтв. Федеральний театральний проект, як невдала спроба удержавлення театру в 30-ті рр. ХХ ст.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які історичні та соціокультурні чинники вплинули на формування театрального менеджменту в США?

2. У чому полягає специфіка організаційно-творчої моделі американського театру?
3. Яку роль відігравав актор-менеджер у системі управління театральними колективами США?
4. Як держава впливала на функціонування виконавських мистецтв у США?
5. Чому Федеральний театральний проєкт 1930-х років вважається невдалою спробою удержавлення театру?

Рекомендована література

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 68-112.
2. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство : Американський досвід / Стівен Ленглі. – Київ: ВВП «Компас», 2000. – С. 11-370.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. – С. 54-64.

Тема 8. Виникнення та функції професії театального продюсера.

Причини та місце виникнення професії театального продюсера. Американське коріння професії театального продюсера. Основні типи управлінців процесом колективної художньої творчості – менеджер, антрепренер, імпресаріо, продюсер. Функції, компетенції та ієрархічна взаємодія вказаних професій. Найбільш відомі представники професії продюсера. Держава як продюсер у авторитарних та тоталітарних суспільствах.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які передумови зумовили виникнення професії театального продюсера?
2. У чому полягають відмінності між менеджером, антрепренером, імпресаріо та продюсером?
3. Які основні функції та компетенції притаманні театальному продюсеру?
4. Як вибудовується ієрархічна взаємодія між управлінцями процесу колективної художньої творчості?
5. У чому полягає специфіка ролі держави як продюсера в авторитарних і тоталітарних суспільствах?

Рекомендована література

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 68-112.
2. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство : Американський досвід / Стівен Ленглі. – Київ: ВВП «Компас», 2000. – С. 11-370.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. – С. 54-64.

РОЗДІЛ 5. МЕНЕДЖМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ ВІД ВИТОКІВ ДО 1917.

Тема 9. Витоки та формування організаційно-правових форм вітчизняних виконавських мистецтв.

Умови формування та особливості організаційно-правових форм вітчизняних виконавських мистецтв. Польський та російсько-імперський фактори впливу. Організаційні структури та управлінські принципи європейського театру у вітчизняному сценічному мистецтві. Патерналістські принципи ставлення імперської російської влади до виконавських мистецтв.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які історичні умови вплинули на формування організаційно-правових форм вітчизняних виконавських мистецтв?
2. У чому полягав вплив польського та російсько-імперського чинників на розвиток театального менеджменту в Україні?
3. Які європейські організаційні моделі були запозичені українським сценічним мистецтвом?
4. Як патерналістські принципи імперської влади позначалися на функціонуванні виконавських мистецтв?
5. Чому організаційна структура театру є ключовим чинником його сталого розвитку?

Рекомендована література

1. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. – С.69-229.

2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.
4. Лягущенко А.Г. Корифеї українського театру. Парадокс діяльності між організацією і творчістю. Театр корифеїв як рушійна сила становлення національного театру та його вплив на сучасний театральний процес: науковий збірник за матеріалами XXVII Наукових читань, присвячених ювілейним датам М.Кропивницького, І.Карпенка-Карого, Г.Затиркевич-Карпинської, С.Тобілевич. – Київ: Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2021. – С.14-23.

Тема 10. Український театральний менеджмент у лецатах імперської влади.

Бездержавність української нації як головний чинник функціонування театрального менеджменту та діяльності його представників. Організаційно-правові форми колективів виконавських мистецтв. Видатні театральні менеджери XIX ст.: Штейн, Котляревський, Млотковський, Квітка-Основ'яненко, Кропивницький, Старицький, Карпенко-Карий, Саксаганський, Садовський. Менеджмент першого українського стаціонарного театру Миколи Садовського.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Чому бездержавність української нації стала визначальним чинником розвитку театрального менеджменту?
2. Які організаційно-правові форми колективів виконавських мистецтв існували в Україні у XIX столітті?
3. У чому полягала управлінська роль провідних театральних діячів XIX століття?
4. Як імперська політика впливала на можливості творчої та організаційної діяльності українських театрів?
5. Які риси менеджерської діяльності корифеїв українського театру залишаються актуальними сьогодні?

Рекомендована література

1. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. – С.69-229.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.
4. Лягущенко А.Г. Корифеї українського театру. Парадокс діяльності між організацією і творчістю. Театр корифеїв як рушійна сила становлення національного театру та його вплив на сучасний театральний процес: науковий збірник за матеріалами XXVII Наукових читань, присвячених ювілейним датам М.Кропивницького, І.Карпенка-Карого, Г.Затиркевич-Карпинської, С.Тобілевич. – Київ: Музей театального, музичного та кіномистецтва України, 2021. – С.14-23.

РОЗДІЛ 6. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНИХ ТЕАТРАЛЬНИХ МЕНЕДЖЕРІВ УКРАЇНИ ХХ ст.

Тема 11. Державний театральний проект національних урядів України.

Прагнення організаційно-правової форми українського державного репертуарного стаціонарного театру, як відображення державницьких устремлінь нації. Створення перших українських державних театрів у 1917-1918 рр. Створення органів державного театального менеджменту та вироблення державної театальної політики. Менеджерська діяльність Івана Мар'яненка.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які державницькі ідеї зумовили створення українського державного репертуарного театру у 1917–1918 роках?
2. У чому полягала специфіка організаційно-правової моделі перших українських державних театрів?
3. Які функції виконували органи державного театального менеджменту в період національних урядів України?

4. Як формувалася державна театральна політика в умовах суспільно-політичної нестабільності?
5. Яке значення мала менеджерська діяльність Івана Мар'яненка для становлення українського державного театру?

Рекомендована література

1. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко. – Київ: Мистецтво, 2021. – С.231- 428.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.
4. Лягущенко А.Г. Розвиток художньо-творчої особистості як модель перетворення суспільства в діяльності Леся Курбаса. Розвиток художньо-творчої особистості засобами різних видів мистецтва: збірник матеріалів Міжнародної наук.-практ. Конференції. – Київ: НАККіМ, 2021. – С.23-28.
5. Лягущенко А.Г. Микола Садовський творець сучасної організаційно-творчої моделі українського театру. «Марія Заньковецька та її доба»: науковий збірник за матеріалами XXVIII Наук. читань, присвячених 165-річчю від дня народження Миколи Садовського. – Київ: Музей театального, музичного та кіномистецтва України, 2022. – С.61-69.
6. Лягущенко А.Г. Лесь Курбас і парадокс державного театру. 100 років в авангарді: науковий збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю від заснування МТМК України. – Київ: Музей театального, музичного та кіномистецтва України, 2024. – С. 105-114.

Тема 12. Радянський менеджмент виконавських мистецтв в Україні.

Націоналізація та удержавлення як головні інструменти радянського патерналістського державного менеджменту виконавських мистецтв. Створення розгалуженої системи державного контролю. Затвердження єдино можливої організаційно-правової форми державного репертуарного театру. Формуванням типу радянського менеджера-висуванця. Діяльність видатних театральних

менеджерів Курбаса, Юри, Василька.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які інструменти радянського державного менеджменту визначали функціонування виконавських мистецтв в Україні?
2. У чому полягала сутність націоналізації та удержавлення як управлінських механізмів?
3. Чому державний репертуарний театр став єдиною можливою організаційно-правовою формою в радянський період?
4. Як система державного контролю впливала на творчу свободу театрів?
5. Якою була роль видатних театральних менеджерів (Леся Курбас, Гнат Юра, Василь Василько) в умовах радянської системи управління?

Рекомендована література

1. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. – С.231- 428.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.
4. Лягущенко А.Г. Розвиток художньо-творчої особистості як модель перетворення суспільства в діяльності Леся Курбаса. Розвиток художньо-творчої особистості засобами різних видів мистецтва: збірник матеріалів Міжнародної наук.-практ. Конференції. – Київ: НАККіМ, 2021. – С.23-28.
5. Лягущенко А.Г. Микола Садовський творець сучасної організаційно-творчої моделі українського театру. «Марія Заньковецька та її доба»: науковий збірник за матеріалами XXVIII Наукових читань, присвячених 165-річчю від дня народження Миколи Садовського. – Київ: Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2022. – С.61-69.
6. Лягущенко А.Г. Леся Курбас і парадокс державного театру. 100 років в авангарді: науковий збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю від заснування МТМК України. – Київ:

Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2024 . – С. 105-114.

РОЗДІЛ 7. ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ ХХ-ПОЧАТКУ ХХІ ст.

Тема 13. Менеджмент виконавських мистецтв між демократією та тоталітаризмом.

Стан менеджменту виконавських мистецтв в першій половині ХХ ст. Вплив шкіл наукового менеджменту (наукове управління, адміністративне управління, управління з позиції людських відносин) на виконавські мистецтва. Відмінності між країнами демократії та тоталітаризму. Зміни державного менеджменту після Другої світової війни. Постаті провідних менеджерів.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які особливості менеджменту виконавських мистецтв були характерні для першої половини ХХ століття?
2. Як школи наукового, адміністративного управління та людських відносин вплинули на управління виконавськими мистецтвами?
3. У чому полягають ключові відмінності менеджменту виконавських мистецтв у демократичних і тоталітарних державах?
4. Як змінилася роль держави у сфері виконавських мистецтв після Другої світової війни?
5. Які постаті театральних менеджерів визначали управлінські стратегії цього періоду?

Рекомендована література

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 315-357.
2. Безгін О.І. Система управління театральною справою: Історія організаційних форм (20-30-ті рр. ХХ ст.): Навчальний посібник / Олексій Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2003. – 168 с.
3. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С. 39-91.
4. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів: кер. [Безгін О. І., Бернадська А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. – Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. – С. 9-63.
5. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство : Американський досвід / Стівен Ленглі. – Київ: ВВП «Компас», 2000. – С. 373-601.
6. Громадський Р. Розмаїття та доступність шведського театру початку ХХІ століття / Ростислав Громадський // Науковий вісник Київського

національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. – Вип. 1. – Київ: ВПП «Компас», 2007. – С.75–82.

7. Громадський Р. Управління театральною справою у Фінляндії / Ростислав Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. – 2008. – Вип. 2–3. – Київ: ВД «ЕКМО», 2008. – С.91–107.

8. Мірошниченко Н.Л. Незалежні (недержавні) театральні форми. Механізми розвитку і державної підтримки / Надія Мірошниченко. – Київ: Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса, 2016. – 133 с.

9. Паві П. Словник театру / П. Паві. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.

Тема 14. Сучасні тенденції світового менеджменту виконавських мистецтв.

Стан менеджменту виконавських мистецтв у демократичних, посттоталітарних та тоталітарних суспільствах. Особливості, тенденції перспективи. Державні інституції та громадська самоорганізація – від протистояння до партнерства. Варіативність джерел фінансування. Напрямки розвитку менеджменту виконавських мистецтв. Народження нової генерації менеджерів.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які риси притаманні менеджменту виконавських мистецтв у сучасних демократичних суспільствах?
2. Як трансформуються моделі управління виконавськими мистецтвами в посттоталітарних країнах?
3. Яку роль відіграють громадська самоорганізація та партнерство з державними інституціями?
4. Які джерела фінансування виконавських мистецтв є визначальними на сучасному етапі?
5. У чому полягає специфіка діяльності нової генерації менеджерів у сфері виконавських мистецтв?

Рекомендована література

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 315-357.

2. Безгін О.І. Система управління театральною справою: Історія організаційних форм (20-30-ті рр. ХХ ст.): Навчальний посібник / Олексій Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2003. – 168 с.
3. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С. 39-91.
4. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів: кер. [Безгін О. І., Бернадська А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. – Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. – С. 9-63.
5. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство : Американський досвід / Стівен Ленглі. – Київ: ВВП «Компас», 2000. – С. 373-601.
6. Громадський Р. Розмаїття та доступність шведського театру початку ХХІ століття / Ростислав Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. – Вип. 1. – Київ: ВПП «Компас», 2007. – С.75–82.
7. Громадський Р. Управління театральною справою у Фінляндії / Ростислав Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. – 2008. – Вип. 2–3. – Київ: ВД «ЕКМО», 2008. – С.91–107.
8. Мірошниченко Н.Л. Незалежні (недержавні) театральні форми. Механізми розвитку і державної підтримки / Надія Мірошниченко. – Київ: Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса, 2016. – 133 с.
9. Паві П. Словник театру / П. Паві. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.

РОЗДІЛ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.

Тема 15. Стан сучасного вітчизняного менеджменту виконавських мистецтв.

Менеджмент виконавських мистецтв в Україні на роздоріжжі між тоталітарним минулим та європейською демократією. Панування радянської організаційно-правової моделі та перспективи її трансформацій. Актуальна законодавча база, фінансування, методики та стратегії менеджменту виконавських мистецтв. Стан підготовки кадрів менеджерів. Зміна поколінь та сучасні імена.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Які ключові проблеми визначають сучасний стан менеджменту виконавських мистецтв в Україні?
2. У чому полягає спадщина радянської організаційно-правової моделі театру та її вплив на сучасну практику?
3. Які трансформації відбуваються у законодавчому та фінансовому забезпеченні виконавських мистецтв?
4. Як змінюється роль менеджера виконавських мистецтв у контексті європейської інтеграції України?
5. Яке значення мають кадрові зміни та поява нових імен для розвитку вітчизняного менеджменту виконавських мистецтв?

Рекомендована література

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 31-43.
2. Васильєв С., Чужинова І., Соколенко Н., Салата О., Тукалевська О., Жила В. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми / Сергій Васильєв, Ірина Чужинова, Надія Соколенко, Олена Салата, Оксана Тукалевська, В'ячеслав Жила. – Київ: ГО «Культурна Асамблея», 2018. – 145 с.
3. Корнієнко В. Теоретичні засади та практичний досвід менеджменту в театральній-видовищній сфері України: модерні та постмодерні аспекти. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 36. С. 10-20. С. 30-37.
4. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів: кер. [Безгін О. І., Бернадська А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. – Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. – С. 64-115.
5. Мірошніченко Н.Л. Незалежні (недержавні) театральні форми. Механізми розвитку і державної підтримки / Надія Мірошніченко. – Київ: Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса, 2016. – 133 с.
6. Унанян Л. Трансформація системи управління театральною мережею України: структурно-функціональний аналіз (1990–2025 рр.). Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 107-115.
7. Тейлор К. Мистецтво під ключ. Менеджмент і маркетинг культури. Частина перша / Катя Тейлор. – Київ: Port.agency, 2021. – 228 с.

Тема 16. Проектні перспективи культурно-мистецької галузі України.

Війна та перспективи відбудови України. Трансформація ролі держави й проектне майбутнє культурно-мистецької галузі України. Зміни джерел фінансування. Креативний менеджмент. Національні інституції грантової підтримки виконавських мистецтв, зокрема УКФ. Роль міжнародних донорів та організацій у трансформаціях виконавських мистецтв та їх менеджменту. Історичний досвід та очікуване майбутнє.

Питання для самоперевірки й поточного контролю

1. Як війна вплинула на трансформацію культурно-мистецької галузі України та її управлінські моделі?
2. У чому полягає проектний підхід як перспектива розвитку виконавських мистецтв?
3. Яку роль відіграють державні інституції грантової підтримки у сучасному менеджменті виконавських мистецтв?
4. Як міжнародні донори та організації впливають на відбудову й розвиток виконавських мистецтв України?
5. Які управлінські виклики та можливості визначають майбутнє менеджменту виконавських мистецтв у національному й міжнародному контексті?

Рекомендована література

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 31-43.
2. Васильєв С., Чужинова І., Соколенко Н., Салата О., Тукалевська О., Жила В. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми / Сергій Васильєв, Ірина Чужинова, Надія Соколенко, Олена Салата, Оксана Тукалевська, В'ячеслав Жила. – Київ: ГО «Культурна Асамблея», 2018. – 145 с.
3. Корнієнко В. Теоретичні засади та практичний досвід менеджменту в театральній-видовищній сфері України: модерні та постмодерні аспекти. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 36. С. 10-20. С. 30-37.
4. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів: кер. [Безгін О. І., Бернадська А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. – Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. – С. 64-115.

5. Мірошніченко Н.Л. Незалежні (недержавні) театральні форми. Механізми розвитку і державної підтримки / Надія Мірошніченко. – Київ: Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса, 2016. – 133 с.

6. Унанян Л. Трансформація системи управління театральною мережею України: структурно-функціональний аналіз (1990–2025 рр.). Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 107-115.

7. Тейлор К. Мистецтво під ключ. Менеджмент і маркетинг культури. Частина перша / Катя Тейлор. – Київ: Port.agency, 2021. – 228 с.

4. Структура освітнього компонента

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
Лек.		Пр.	Сем.	Інд.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7
VI СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ.						
Тема 1. Основні поняття загального менеджменту та менеджменту виконавських мистецтв.		2				2
Тема 2. Театр як базове виконавське мистецтво та протиріччя в системі його адміністративного і художнього керівництва.		2				1
Усього годин за розділом 1	7	4				3
РОЗДІЛ 2. РОЗМІТТЯ Й ЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ.						
Тема 3. Зародження театрального менеджменту в часи античності та середньовіччя.		2				1
Тема 4. Основні організаційно-правові форми виконавських мистецтв.		2				2
Усього годин за розділом 2	7	4				3
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТЕАТРУ XVI – ПОЧАТКУ XX ст.						
Тема 5. Виникнення основних типів державного театрального менеджменту.		2				2
Тема 6. Театральна політика європейських державних утворень XVI-початку XX ст.		2				1
Усього годин за розділом 3	7	4				3
РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ США.						

Тема 7. Розвиток театрального менеджменту США.		2				1
Тема 8. Виникнення та функції професії театрального продюсера.		2		1		2
Усього годин за розділом 4	8	4		1		3
РОЗДІЛ 5 МЕНЕДЖМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ ВІД ВИТОКІВ ДО 1917.						
Тема 9. Витоки та формування організаційно-правових форм вітчизняних виконавських мистецтв.		2				2
Тема 10. Український театральний менеджмент у лещатах імперської влади.		2				3
Усього годин за розділом 5	7	4				3
РОЗДІЛ 6. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНИХ ТЕАТРАЛЬНИХ МЕНЕДЖЕРІВ УКРАЇНИ ХХ ст.						
Тема 11. Державний театральний проєкт національних урядів України.		2				2
Тема 12. Радянський менеджмент виконавських мистецтв в Україні.		2				1
Усього годин за розділом 6	7	4				3
РОЗДІЛ 7. ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ ХХ-ПОЧАТКУ ХХІ ст.						
Тема 13. Менеджмент виконавських мистецтв між демократією та тоталітаризмом.		2				1
Тема 14. Сучасні тенденції світового менеджменту виконавських мистецтв.		2		1		2
Усього годин за розділом 7	8	4		1		3
РОЗДІЛ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.						
Тема 15. Стан сучасного вітчизняного менеджменту виконавських мистецтв		2				1
Тема 16. Проєктні перспективи культурно-мистецької галузі України.		4				2
Усього годин за розділом 8	9	6				3
Іспит						
Разом за VI семестр	60	34		2		24
РАЗОМ	60	34		2		24

5. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів освіти

Самостійна робота здобувача освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу та формою організації навчальної діяльності, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти під методичним керівництвом викладача, без його безпосередньої участі. Вона спрямована на поглиблення, систематизацію та творче застосування набутих знань, умінь і навичок.

Відповідно до вимог чинних нормативних документів у сфері вищої освіти, самостійна робота є основним засобом опанування навчального матеріалу у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Обсяг часу, відведений на

самостійну роботу, визначається навчальним планом і становить 40% загального обсягу навчального часу, передбаченого для вивчення відповідного освітнього компонента.

Зміст самостійної роботи формується як науково обґрунтована, дидактично та методично структурована система завдань і визначається з урахуванням логіки професійної підготовки фахівців, вимог освітньо-професійної програми та робочого навчального плану. Самостійна робота має чітку професійну спрямованість, передбачає поступове ускладнення завдань і супроводжується систематичним контролем та оцінюванням результатів.

У процесі самостійної роботи здобувач освіти:

- опановує теоретичний матеріал освітнього компонента шляхом опрацювання нормативно-правових актів, наукових публікацій, аналітичних матеріалів і кейсів, що стосуються менеджменту виконавських мистецтв, культурної політики та організації мистецької діяльності;
- закріплює й поглиблює теоретичні знання через аналітичне опрацювання основної та додаткової рекомендованої літератури, порівняння різних управлінських моделей, організаційно-правових форм і стратегій функціонування закладів виконавських мистецтв;
- застосовує набуті знання та практичні навички для аналізу управлінських ситуацій, організаційних структур, механізмів фінансування, взаємодії творчого та адміністративного керівництва, а також для підготовки до участі в дискусіях і семінарських заняттях;
- підготовлює доповідь відповідно до тематики завдань для самостійної роботи здобувачів освіти;
- використовує отримані знання й уміння для розроблення власних управлінських і мистецько-організаційних проєктів.

Контроль результатів самостійної роботи здійснюється з урахуванням специфіки освітнього компонента та може включати:

- підсумковий екзамен;
- оцінювання активності та якості підготовки під час семінарських занять;
- усні форми поточного контролю, доповідь як презентація результатів самостійної роботи.

Така організація самостійної роботи сприяє формуванню академічної автономії здобувачів освіти, розвитку критичного мислення, творчої ініціативи та готовності до професійної діяльності у сфері мистецтва.

6.Завдання та матеріал для самостійної роботи здобувачів освіти

РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ.

До теми 1 «Основні поняття загального менеджменту та менеджменту виконавських мистецтв».

1. Дізнатися й порівняти різні визначення терміну менеджмент.
2. З'ясувати особливості провідних шкіл менеджменту від часів виникнення до сьогодення.
3. Визначити поняття: перформативні (виконавські) мистецтва, колективна художня творчість, глядач, публіка, реклама.
4. Дізнатися про діяльність провідних вітчизняних дослідників менеджменту виконавських мистецтв.
5. Ознайомитися із принципами академічної доброчесності.

До теми 2 «Театр як базове виконавське мистецтво та протиріччя в системі його адміністративного і художнього керівництва».

1. З'ясувати взаємовідносини загальної теорії управління та менеджменту виконавських мистецтв.
2. Дізнатися чому театр є базовим виконавським мистецтвом.
3. З'ясувати що породжує протиріччя у системі адміністративного й художнього керівництва театром.
4. Визначити що таке видове й родове мистецтво і місце в них театру.
5. Ознайомитися із факторами, що обумовлюють унікальність професії театрального менеджера.

Література для підготовки тем по розділу 1:

- 1.Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С.125-215.
2. Рудьєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Навчальний посібник / Віталій Рудьєв, Світлана Гуткевич. – Київ: «Центр учбової літератури», 2022. – С. 9-70.
3. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.21-36.
4. Паві П. Словник театру / Патріс Паві. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.

Рульєв Гуткевич Менеджмент

Паві Словник театру

РОЗДІЛ 2. РОЗМАЇТТЯ Й ЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА

До теми 3 «Зародження театрального менеджменту в часи античності та середньовіччя».

1. Дізнатися про причини виокремлення виконавської діяльності у часи античності;
2. Ознайомитись із зародженням театрального менеджменту в Давній Греції.
3. З'ясувати як формувалися управлінські компетенції виконавців, замовників, посередників.
4. Охарактеризувати постать першого театрального менеджера.
5. Ознайомитись із побудовою та особливостями театрального менеджменту середньовіччя.

До теми 4 «Основні організаційно-правові форми виконавських мистецтв».

1. З'ясувати роль власності у функціонуванні колективу виконавських мистецтв.
2. Визначити які існують основні організаційно-правові форми виконавських мистецтв.
3. Ознайомитися із особливостями основних організаційно-правових форм виконавських мистецтв.
4. Визначити історичну тяглість розвитку основних організаційно-правових форм виконавських мистецтв.
5. Дізнатися про місця виникнення основних організаційно-правових форм виконавських мистецтв.

Література для підготовки тем по розділу 2:

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.22-23.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

Лягущенко Держ театр. Менеджмент.

Лягущенко Трансформації постаті театр. Менеджера

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТЕАТРУ XVI – ПОЧАТКУ XX СТ.

До теми 5 «Виникнення основних типів державного театального менеджменту».

1. З'ясувати роль державної влади у функціонуванні виконавських мистецтв.
2. Ознайомитися із особливостями формування основних типів державного театального менеджменту.
3. Охарактеризувати основні типи державного театального менеджменту.
4. Ознайомитися із інструментами державного управління театром.
5. З'ясувати форми впливу на виконавські мистецтва.

До теми 6 «Театральна політика європейських державних утворень XVI – початку XX ст.».

1. Дізнатися про особливості організаційного функціонування виконавських мистецтв в Іспанії.
2. Дізнатися про особливості організаційного функціонування виконавських мистецтв в Англії.
3. Дізнатися про особливості організаційного функціонування виконавських мистецтв у Франції.
4. З'ясувати формування управлінських компетентностей актора-менеджера, приватного власника-антрепренера, обраного або найманого імпресарію.
5. Ознайомитися із поширенням французької організаційно-творчої моделі державного репертуарного театру.

Література для підготовки тем по розділу 3:

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С.22-23.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

Лягущенко Держ театр. Менеджмент.

Лягущенко Трансформації постаті театр. Менеджера

РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ США

До теми 7 «Розвиток театрального менеджменту США».

1. Дізнатися на яких принципах формувалася організаційно-творчої модель та менеджмент виконавських мистецтв США.
2. З'ясувати хто був провідною постаттю в управлінні театральними колективами США XVIII-початку XX ст.
3. Дізнатися про репертуарний театр США.
4. Ознайомитися із роллю держави у функціонуванні виконавських мистецтв
5. Дізнатися про федеральний театральний проект.

До теми 8 «Виникнення та функції професії театрального продюсера».

1. З'ясувати де і за яких обставин виникла професія театрального продюсера.
2. Охарактеризувати основні типи театральних управлінців
3. Дізнатися у якій ієрархічній взаємодії знаходяться вони із професією продюсера.
4. Ознайомитися із діяльністю найбільш відомих продюсерів
5. Дізнатися про державне продюсування виконавських мистецтв.

Література для підготовки тем по розділу 4:

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 68-112.
2. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство : Американський досвід / Стівен Ленглі. – Київ: ВВП «Компас», 2000. – С. 11-370.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

РОЗДІЛ 5. МЕНЕДЖМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ ВІД ВИТОКІВ ДО 1917.

До теми 9 «Витоки та формування організаційно-правових форм вітчизняних виконавських мистецтв».

1. З'ясувати умови формування вітчизняних виконавських мистецтв.
2. Дізнатися особливості організаційно-правових форм вітчизняних виконавських мистецтв.
3. Охарактеризувати фактори впливу на вітчизняні виконавські мистецтва.
4. Ознайомитися із використанням управлінських принципів європейського театру у вітчизняному сценічному мистецтві.
5. Дізнатися про принципи театральної політики державних утворень, куди входили українські землі.

До теми 10 «Український театральний менеджмент у лещатах імперської влади».

1. Дізнатися про основні чинники, що впливали на функціонування українського театального менеджменту в умовах бездержавності нації.
2. З'ясувати основні організаційно-правові форми колективів виконавських мистецтв.
3. Ознайомитися із діяльністю видатних вітчизняних театральних менеджерів першої половини XIX ст.
4. Ознайомитися із діяльністю видатних вітчизняних театральних менеджерів другої половини XIX ст.
5. Дізнатися про менеджмент першого українського стаціонарного театру Миколи Садовського.

Література для підготовки тем по розділу 5:

1. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. – С.69-229.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий

вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.

4. Лягущенко А.Г. Корифеї українського театру. Парадокс діяльності між організацією і творчістю. Театр корифеїв як рушійна сила становлення національного театру та його вплив на сучасний театральний процес: науковий збірник за матеріалами XXVII Наукових читань, присвячених ювілейним датам М.Кропивницького, І.Карпенка-Карого, Г.Затиркевич-Карпинської, С.Тобілевич. – Київ: Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2021. – С.14-23.

Лягущенко Держ театр. Менеджмент.

Лягущенко Трансформації постаті

Лягущенко Корифеї укр.театру парадокс

РОЗДІЛ 6. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНИХ ТЕАТРАЛЬНИХ МЕНЕДЖЕРІВ УКРАЇНИ ХХ ст.

До теми 11 «Державний театральний проект національних урядів України».

1. Вказати причини стремління до організаційно-правової форми українського державного репертуарного стаціонарного театру.
2. З'ясувати обставини створення перших державних колективів виконавських мистецтв.
3. Дізнатися про формування органів державного театального менеджменту в роки діяльності національних урядів України.
4. Ознайомитись із виробленням державної театальної політики.
5. Дізнатися про діяльність провідних вітчизняних театральних менеджерів періоду діяльності національних урядів України.

До теми 12 «Радянський менеджмент виконавських мистецтв в Україні».

1. Дізнатися про тип та особливості радянського менеджменту виконавських мистецтв.

2. З'ясувати головні інструменти радянського менеджменту виконавських мистецтв.
3. Ознайомитися із створенням розгалуженої системи державного контролю.
4. З'ясувати обставини утвердження в Україні єдино можливої організаційно-правової форми державного репертуарного театру.
5. Дізнатися про діяльність видатних театральних менеджерів 20-х – 30-х рр. ХХ ст. та тип радянського менеджера-висуванця.

Література для підготовки тем по розділу 6:

1. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. – С.231- 428.
2. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.
3. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 54-64.
4. Лягущенко А.Г. Розвиток художньо-творчої особистості як модель перетворення суспільства в діяльності Леся Курбаса. Розвиток художньо-творчої особистості засобами різних видів мистецтва: збірник матеріалів Міжнародної наук.-практ. Конференції. – Київ: НАККіМ, 2021. – С.23-28.
5. Лягущенко А.Г. Микола Садовський творець сучасної організаційно-творчої моделі українського театру. «Марія Заньковецька та її доба»: науковий збірник за матеріалами XXVIII Наукових читань, присвячених 165-річчю від дня народження Миколи Садовського. – Київ: Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2022. – С.61-69.
6. Лягущенко А.Г. Лесь Курбас і парадокс державного театру. 100 років в авангарді: науковий збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю від заснування МТМК України. – Київ: Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2024 . – С. 105-114.

Лягушенко Держ театр. Менеджмент.

Лягушенко Трансформації постаті

Лягушенко Курбас Розвиток особистості

Лягушенко Садовський творець моделі театру.

Лягушенко Курбас і парадокс держ.театру

РОЗДІЛ 7. ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ ХХ-ПОЧАТКУ ХХІ ст.

До теми 13 «Менеджмент виконавських мистецтв між демократією та тоталітаризмом».

1. Дізнатися стан менеджменту виконавських мистецтв у першій половині ХХ ст.
2. Охарактеризувати постаті та діяльність провідних менеджерів виконавських мистецтв першої половини ХХ ст.
3. З'ясувати вплив шкіл наукового менеджменту на управлінську діяльність у виконавських мистецтвах.
4. Ознайомитися із розвитком державного менеджменту після Другої світової війни у країнах демократії та тоталітаризму.
5. Охарактеризувати постаті та діяльність провідних менеджерів виконавських мистецтв другої половини ХХ ст.

До теми 14 «Сучасні тенденції світового менеджменту виконавських мистецтв».

1. Ознайомитися зі станом, особливостями, тенденціями та перспективами розвитку менеджменту виконавських мистецтв у

- демократичних, посттоталітарних та тоталітарних суспільствах.
2. Дізнатися про роль державних інституцій та громадянського суспільства.
 3. З'ясувати варіативність джерел фінансування.
 4. Ознайомитись із напрямками розвитку менеджменту виконавських мистецтв
 5. Розглянути особливості народження нової генерації менеджерів та назвати актуальні імена.

Література для підготовки тем по розділу 7:

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 315-357.
2. Безгін О.І. Система управління театральною справою: Історія організаційних форм (20-30-ті рр. ХХ ст.): Навчальний посібник / Олексій Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2003. – 168 с.
3. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – С. 39-91.
4. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів: кер. [Безгін О. І., Бернадська А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. – Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. – С. 9-63.
5. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство : Американський досвід / Стівен Ленглі. – Київ: ВВП «Компас», 2000. – С. 373-601.
6. Громадський Р. Розмаїття та доступність шведського театру початку ХХІ століття / Ростислав Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. – Вип. 1. – Київ: ВПП «Компас», 2007. – С.75–82.
7. Громадський Р. Управління театральною справою у Фінляндії / Ростислав Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. – 2008. – Вип. 2–3. – Київ: ВД «ЕКМО», 2008. – С.91–107.
8. Мірошниченко Н.Л. Незалежні (недержавні) театральні форми. Механізми розвитку і державної підтримки / Надія Мірошниченко. – Київ: Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса, 2016. – 133 с.
9. Паві П. Словник театру / П. Паві. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.

О.Безгін Культурна політика

Громадський Шведський театр початку XXI ст.

Громадський Театральна справа Фінляндії

Мірошніченко Незалежні театри

Павлі Словник театру

РОЗДІЛ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.

До теми 15 «Стан сучасного вітчизняного менеджменту виконавських мистецтв».

1. З'ясувати основні тенденції розвитку менеджменту виконавських мистецтв в Україні.
2. Охарактеризувати пануючу організаційно-правову модель закладів виконавських мистецтв та перспективи її трансформацій.
3. Ознайомитися із законодавчою базою України в галузі виконавських мистецтв.
4. Розглянути методики та стратегії менеджменту виконавських мистецтв.
5. Дізнатися стан підготовки кадрів у галузі менеджменту виконавських мистецтв та назвати актуальні імена.

До теми 16 «Проектні перспективи культурно-мистецької галузі України».

1. З'ясувати перспективи трансформації ролі держави у менеджменті виконавських мистецтв.
2. Охарактеризувати проектне майбутнє культурно-мистецької галузі України.
3. Ознайомитися із функціями та діяльністю національних інституцій грантової підтримки виконавських мистецтв.
4. Дізнатися про роль міжнародних донорів та організацій у трансформаціях виконавських мистецтв та їх менеджменту.
5. Охарактеризувати роль історичного досвіду в опануванні новими підходами у менеджменті виконавських мистецтв.

Література для підготовки тем по розділу 8:

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – С. 31-43.
2. Васильєв С., Чужинова І., Соколенко Н., Салата О., Тукалевська О., Жила В. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми / Сергій Васильєв, Ірина Чужинова, Надія Соколенко, Олена Салата, Оксана Тукалевська, В'ячеслав Жила. – Київ: ГО «Культурна Асамблея», 2018. – 145 с.
3. Корнієнко В. Теоретичні засади та практичний досвід менеджменту в театральній-видовищній сфері України: модерні та постмодерні аспекти. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 36. С. 10-20. С. 30-37.
4. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів: кер. [Безгін О. І., Бернадська А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. – Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. – С. 64-115.
5. Мірошниченко Н.Л. Незалежні (недержавні) театральні форми. Механізми розвитку і державної підтримки / Надія Мірошниченко. – Київ: Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса, 2016. – 133 с.
6. Унанян Л. Трансформація системи управління театральною мережею України: структурно-функціональний аналіз (1990–2025 рр.). Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 107-115.

7. Тейлор К. Мистецтво під ключ. Менеджмент і маркетинг культури. Частина перша / Катя Тейлор. – Київ: Port.agency, 2021. – 228 с.

Васильєв Сучасний український театр.

Корнієнко Менеджмент

О.Безгін Культурна політика

Мірошниченко Незалежні театри.

Унанян Трансформація системи управління.

Тейлор Мистецтво під ключ

7. Рекомендована література

Основна

1. Безгін І.Д. Мистецтво і ринок / Ігор Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2005. – 544 с.
2. Безгін О.І. Система управління театральною справою: Історія організаційних форм (20-30-ті рр. ХХ ст.): Навчальний посібник / Олексій Безгін. – Київ: ВВП «Компас», 2003. – 168 с.
3. Васильєв С., Чужинова І., Соколенко Н., Салата О., Тукалевська О., Жила В. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми / Сергій Васильєв, Ірина Чужинова, Надія Соколенко, Олена Салата, Оксана Тукалевська, В'ячеслав Жила. – Київ: ГО «Культурна Асамблея», 2018. – 145 с.
4. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / пер. з англ. Б. Шумиловича. Львів: Літопис, 2008. – 360 с.
5. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство : Американський досвід / Стівен Ленглі. – Київ: ВВП «Компас», 2000. – 639 с.
6. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. – 495 с.: іл.
7. Лягущенко А.Г. Державний театральний менеджмент у контексті історичного розвитку сценічного мистецтва. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-

Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2023. Вип. 33. С. 10-20.

8. Лягущенко А.Г. Трансформації постаті театрального менеджера в історичному контексті розвитку перформативних мистецтв. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С.

9. Рульєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Навчальний посібник / Віталій Рульєв, Світлана Гуткевич. – Київ: «Центр учбової літератури», 2022. - 312 с.

10. Шахно А.Ю., Астаф'єва К.О., Темченко Г.В., Бондарчук О.М. Механізм забезпечення засад «людиноцентричності» у процесі управління персоналом підприємства. Економіка та держава, 2021. №3. С. 77-82.

11.2. Кушнерик О.В. HR-менеджмент: інноваційний підхід до управління персоналом. Підприємництво та інновації, 2020. Вип. 12. С. 125-129.

12.3. Жавела К.А., Жавела А.К. Сучасні концепції та інноваційні технології в системі управління персоналом. Інвестиції: практика та досвід, 2019. № 22. С. 73-78.

13.4. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія / Андрій Лягущенко . – Київ: Мистецтво, 2021. – 495 с.: іл.

14.5. Козирєва О. В., Овсієнко О. В. Організація праці менеджера: навч. посіб. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2019. 203 с.

15.6. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом : навчально-методичний посібник (видання друге, переробл. і доповнено). – Тернопіль :ТНЕУ, 2019. – 288 с.

16.7. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера. Навч. посібник / Л. І.Скібіцька. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 360 с.

17.8. Бондар-Підгурська О. В. Ділове адміністрування (корпоративне управління) : навч. посіб. / О. В. Бондар-Підгурська, А. О. Глебова. – К. : Ліра-К, 2015. – 448 с.

18.9. Кеннеді Д. Безжальний менеджмент та ефективність людських ресурсів / пер. з англ. Т. Мухамедшиної. Харків: Фаула, 2019. 304 с.

19.10. Ялоха Т. О., Громадський Р. А. Event-менеджмент як елемент сучасної культурномистецької практики // Збірник наукових праць «Науковий вісник» Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2021. – № 27-28. – с. 180-190. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.27-28.2021.238849>

20.11. Ялоха Т. О., Громадський Р. А. Європейські моделі фінансування культурних проєктів // Збірник наукових праць «Науковий вісник» Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2020. – № 26. – с. 123-130. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.26.2020.202645>

21.12. Ялоха Т. О., Білан В. В., Громадський Р. А. Проблеми управління якістю освіти у сфері культури і мистецтва: виклики війни, наслідки енергетичної кризи // АКАДЕМІЧНІ ВІЗІЇ. – Випуск 18/2023.

Опубліковано 03.04.2023. УДК 378.14:7.01. DOI:
<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7781496>

- 22.13. Ялоха Т. О., Громадський Р. А. Event-менеджмент як елемент сучасної культурномистецької практики // Збірник наукових праць «Науковий вісник» Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2021. – № 27-28. – с. 180-190. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.27-28.2021.238849>

Додаткова

1. Безгін О. Організаційно-економічні питання театральної справи (французький досвід) / Олексій Безгін // Актуальні проблеми організації театральної справи. – Київ: КДІТМ, 1994. – С.68–78.
2. Громадський Р. Розмаїття та доступність шведського театру початку ХХІ століття / Ростислав Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. – Вип. 1. – Київ: ВПП «Компас», 2007. – С.75–82.
3. Громадський Р. Управління театральною справою у Фінляндії / Ростислав Громадський // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого. – 2008. – Вип. 2–3. – Київ: ВД «ЕКМО», 2008. – С.91–107.
4. Корнієнко В. Теоретичні засади та практичний досвід менеджменту в театрально-видовищній сфері України: модерні та постмодерні аспекти. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 36. С. 10-20. С. 30-37.
5. Культурна політика та мистецька освіта: моделювання процесів / кол. авторів: кер. [Безгін О. І., Бернадська А. Є., Кочарян І. С., Успенська О. Ю.]. – Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. – 176 с.
6. Мірошниченко Н.Л. Незалежні (недержавні) театральні форми. Механізми розвитку і державної підтримки / Надія Мірошниченко. – Київ: Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса, 2016. 133 с.
7. Паві П. Словник театру / Патріс Паві. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.
8. Унанян Л. Трансформація системи управління театральною мережею України: структурно-функціональний аналіз (1990–2025 рр.). Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого: Збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2025. Вип. 37. С. 107-115.
9. Тейлор К. Мистецтво під ключ. Менеджмент і маркетинг культури. Частина перша / Катя Тейлор. – Київ: Port.agency, 2021. – 228 с.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз

1. Лягущенко А.Г. Корифеї українського театру. Парадокс діяльності між організацією і творчістю. Театр корифеїв як рушійна сила становлення національного театру та його вплив на сучасний театральний процес: науковий збірник за матеріалами XXVII Наукових читань, присвячених ювілейним датам М.Кропивницького, І.Карпенка-Карого, Г.Затиркевич-Карпинської, С.Тобілевич. – Київ: Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2021. – С.14-23.

2. Лягущенко А.Г. Розвиток художньо-творчої особистості як модель перетворення суспільства в діяльності Леся Курбаса. Розвиток художньо-творчої особистості засобами різних видів мистецтва: збірник матеріалів Міжнародної наук.-практ. Конференції. – Київ: НАККіМ, 2021. – С.23-28.

3. Лягущенко А.Г. Микола Садовський творець сучасної організаційно-творчої моделі українського театру. «Марія Заньковецька та її доба»: науковий збірник за матеріалами XXVIII Наукових читань, присвячених 165-річчю від дня народження Миколи Садовського. – Київ: Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2022. – С.61-69.

4. Лягущенко А.Г. Лесь Курбас і парадокс державного театру. 100 років в авангарді: науковий збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю від заснування МТМК України. – Київ: Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, 2024. – С. 105-114.

8. Методи та форми навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: ілюстрація, демонстрація.

Практичні: аналіз конкретних ситуацій управлінської діяльності.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти з текстом та зображеннями.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Форми підсумкового контролю успішності навчання.

Екзамен, який передбачає демонстрацію знань з історії, теорії та практики менеджменту виконавських мистецтв.

Екзаменаційні білети.

Білет №1

Виникнення основних типів державного театрального менеджменту.
Проектні перспективи культурно-мистецької галузі України.

Білет №2

Український театральный менеджмент у лещатах імперської влади.
Виконавські мистецтва як об'єкт управління.

Білет №3

Театр як базове виконавське мистецтво та протиріччя в системі його адміністративного і художнього керівництва.
Радянський менеджмент виконавських мистецтв в Україні.

Білет №4

Реклама у сфері виконавських мистецтв
Театральна політика європейських державних утворень XVI-початку XX ст.

Білет №5

Державний театральный проект національних урядів України.
Джерела та проблеми фінансування виконавських мистецтв.

Білет №6

Розвиток театрального менеджменту США.
Стан сучасного вітчизняного менеджменту виконавських мистецтв

Білет №7

Менеджмент виконавських мистецтв між демократією та тоталітаризмом.
Професії театральных менеджерів та стилі керівництва.

Білет №8

Витоки та формування організаційно-правових форм вітчизняних виконавських мистецтв.
Виникнення та функції професії театрального продюсера.

Білет №9

Основні типи державної театральної політики.
Видатні менеджери вітчизняних виконавських мистецтв XIX-початку XX ст.

Білет №10

Видатні українські менеджери виконавських мистецтв ХХ ст.
Школи загального менеджменту та організація колективної художньої творчості.

Білет №11

Суспільне функціонування творів виконавських мистецтв та проблеми глядача й публіки.
Основні організаційно-правові форми театру.

Білет №12

Сучасні тенденції світового менеджменту виконавських мистецтв.
Зародження театрального менеджменту у часи античності та середньовіччя.

Білет №13

Формування постаті театрального менеджера в історичному контексті.
Організаційні трансформації вітчизняних виконавських мистецтв в роки незалежності України.

Білет №14

Виникнення, розвиток та функціонування моделі репертуарного театру.
Актуальні імена сучасного менеджменту виконавських мистецтв.

10.Засоби діагностики успішності навчання та критерії оцінювання результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування й контролю результатів навчання з освітнього компонента є:

- усне опитування стосовно засвоєння тем на лекціях та під час самостійної роботи із відповідною оцінкою в балах;
- доповіді на семінарських заняттях із відповідною оцінкою в балах;
- екзамен, який передбачає демонстрацію знань з історії, теорії та практики менеджменту виконавських мистецтв із відповідною оцінкою в балах.

– Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Р 1 (Т1-Т2)	Р 2 (Т3-Т4)	Р 3 (Т5-Т6)	Р 4 (Т7-Т8)	Р 5 (Т9-Т10)	Р 6 (Т11-Т12)	Р 7 (Т13-Т14)	Р 8 (Т15-Т16)	Доповідь	Екзамен	Всього
5 (1+1,5+1+1,5)	5 (1+1,5+1+1,5)	5 (1+1,5+1+1,5)	5 (1+1,5+1+1,5)	5 (1+1,5+1+1,5)	5 (1+1,5+1+1,5)	5 (1+1,5+1+1,5)	4 (1+1,5+1+1,5)			
Разом 40								20	40	100

Модель розрахунку балів побудована таким чином, що максимально можливо їх кількість – 100, здобувач вищої освіти може набрати за рахунок опанування кожної теми (Т), яка оцінена в 2,5 бали. Вона складається із 1 балу за відвідування лекцій по кожній темі і 1,5 балів за результат контрольного

опитування знання матеріалу відповідної теми. Освітній компонент складається із розділів (Р), у кожному із яких 2 теми (Т). Відповідно максимальна кількість балів за кожний розділ (Р) складає 5 бали – за кожену тему (Т) по 2,5 балу (1 відвідування, 1,5 результат опитування). Здобувачам освіти запропоновано до вивчення вісім розділів – Р1, Р2, Р3, Р4, Р5, Р6, Р7, Р8 та 16 тем. Відповідно разом за всі розділи (Р) і теми (Т) здобувач освіти може одержати 40 балів. Доповідь підготовлюється на основі тематики методичних вказівок для самостійної роботи студентів. Представлення та захист доповіді відбувається на семінарських заняттях. За доповідь здобувач освіти може одержати максимально 20 балів. Іспит відбувається у 6 семестрі і здобувач освіти може одержати максимально 40 балів.

Оцінка **"А – відмінно"** виставляється здобувачу вищої освіти, що показав глибоке і упевнене знання всіх тем програми, продемонстрував високі теоретичні навички, вільно орієнтується в усіх розділах освітнього компонента, повністю й розгорнуто зробив доповідь, глибоко розуміє значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки

Оцінка **"В – дуже добре"** виставляється здобувачу вищої освіти, що виявив достатньо високий рівень знань всіх тем навчальної програми, продемонстрував стабільні теоретичні навички, орієнтується в усіх розділах освітнього компонента, повністю зробив доповідь, розуміє значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки

Оцінка **"С – добре"** виставляється здобувачу вищої освіти, що виявив достатній рівень знань тем навчальної програми, продемонстрував достатні теоретичні навички, орієнтується в розділах освітнього компонента, зробив доповідь, допустився окремих помилок, що є незначними і не торкаються розуміння значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки.

Оцінка **"D – задовільно"** виставляється здобувачу вищої освіти, що засвоїв лише окремі теми програми, продемонстрував певні теоретичні навички, має уяву про розділи освітнього компонента, із помилками і недостатньо зробив доповідь, має приблизну уяву про значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки.

Оцінка **"Е – задовільно"** виставляється здобувачу вищої освіти, що має уяву про деякі теми програми, продемонстрував приблизні теоретичні навички, намагається згадати розділи освітнього компонента, із великими помилками й дуже поверхово зробив доповідь, майже не розуміє значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки.

Оцінка **"FХ – незадовільно"** виставляється здобувачу вищої освіти, що не засвоїв теми програми, не може продемонструвати теоретичні навички, не знає

розділи освітнього компонента , намагався, але не зробив доповідь, не розуміє значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки.

Оцінка "**F – незадовільно**" виставляється здобувачу вищої освіти, що абсолютно не засвоїв жодну із тем програми, не має теоретичних навичок, не зробив доповідь, жодним чином не розуміє значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS та бали за стобальною шкалою		Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену	Визначення
A	90 – 100	Відмінно	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми програми, повністю й розгорнуто зробив доповідь, вміє вільно та самостійно викласти зміст освітнього компонента , розуміє його значення для своєї професійної підготовки.
B	82 – 89	Добре	Здобувач вищої освіти засвоїв всі теми програми, повністю зробив доповідь, вміє самостійно викласти зміст освітнього компонента , розуміє його значення для своєї професійної підготовки.
C	74 – 81		Здобувач вищої освіти засвоїв більшість тем програми, але не зміг викласти зміст деяких із них, зробив доповідь, має уявлення про зміст освітнього компонента та його значення для своєї професійної підготовки.
D	64 – 73	Задовільно	Здобувач вищої освіти частково засвоїв лише окремі теми програми, не вміє вільно і самостійно викласти зміст більшості з них, із помилками і недостатньо зробив доповідь, має приблизну уяву про значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки.
E	60 – 63		Здобувач вищої освіти має уяву про деякі теми програми, але не вміє самостійно викласти їх зміст, із великими помилками й дуже поверхово зробив доповідь, майже не розуміє значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки.
FX	35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти практично не засвоїв теми навчальної програми, намагався, але не зміг викласти зміст деяких із них, намагався, але не зробив доповідь, не розуміє значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки..
F	0 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	Здобувач вищої освіти абсолютно не засвоїв ні одну із тем програми, не вміє викласти зміст жодної із них, не зробив доповідь, жодним чином не розуміє значення освітнього компонента для своєї професійної підготовки.